

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО
СТОПАНСТВО
UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD
ECONOMY

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Ася Димитрова Пенчева

Университет за национално и световно стопанство – София

Професионално направление 3.8. „Икономика“

Научна специалност „Икономика и управление (управление на проекти в туризма)“

Относно: дисертационен труд за присъждане на **образователна и научна степен „доктор“** по професионално направление 4.4. Науки за земята, (География на рекреацията и туризма) в Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

Автор на дисертационния труд: Хилда Годорова Пешева.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на Научно жури, съгласно Заповед № РД 38-3 / 05.01.2017 г. на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

Тема на дисертационния труд: „Българският туризъм в условията на циклично развитие. Сравнително изследване на хотелиерския сектор в общините Тетевен и Троян“.

Научен ръководител: Проф. д-р Галина Кръстева Рашкова.

1. Данни за докторанта

Хилда Пешева е редовен докторант в катедра „География на туризма“ към Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ в периода 2013 – 2016 г. Завършила е СУ „Св. Климент Охридски“ през 1997 г., където придобива професионална квалификация „Географ“, специалист по териториална организация на отдиха и туризма в ОКС „Магистър“. От 1997 г. до момента работи като учител в СУ „Г. Бенковски“ – Тетевен. В периода 1998 – 2000 г. е заемала длъжността администратор в семеен хотел в Рибарица. Владее френски, английски и руски език.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд на тема: „Българският туризъм в условията на циклично развитие. Сравнително изследване на хотелиерския сектор в общините Тетевен и Троян“ е в общ обем от 178 страници, компютърно набран текст. Състои се от увод (7 стр.), четири глави (159 стр.), заключение (4 стр.), списък с използвана литература (6 стр.) и приложения (1 020 стр.). В основния текст са илюстрирани 53 таблици и 120 фигури. Използваната литература включва 166 заглавия, от които 96 на кирилица, 24 на латиница, 14 нормативни документа и 32 специализирани интернет сайта. Структурата на труда е **логически обвързана и последователна**.

Тематиката на дисертационния труд може да се определи като **актуална и аргументирано обоснована**. Правилно са идентифицирани признаците за предстоящи кризисни ситуации в дейността на туристическите предприятия в страната и причините, които ги провокират. Въпросът за финансовата стабилност на предприятията от сферата на туризма, и по-конкретно на хотелиерския сектор в условията на циклично развитие на българския туризъм, прави формулираната от докторанта тема **оригинална и защитима**. Това е видно от направените научни изследвания и на тази основа - формулираните изводи и предложения на докторанта.

3. Оценка на постигнатите научни и научно-приложни резултати

Съдържанието на труда дава основание да се посочи, че той е изграден съобразно разработена от автора структура, позволяваща да се приложи последователен и логически обоснован изследователски подход. В композиционно отношение, всички части на дисертацията са **самостоятелни и завършени**, което дава възможност да се проследи цялостната проблематика.

Хилда Пешева аргументирано е посочила **причините** за избор на темата на дисертационния труд. Формулираните **цели** са точно определени. **Изследователска теза** е коректно дефинирана. Изведените **изследователски задачи** произтичат от целите и са конкретно зададени. Докторантът адекватно е дефинирал **обекта и предмета** на изследването, като подробно е обосновал причините, продиктували избора на обекта на изследване **Задълбочено са проучени** научните изследвания в областта на финансовия анализ на туристическите предприятия.

Поставянето и намирането на конкретни отговори в дисертационния труд на въпросите, свързани с цикличното развитие на туристическите предприятия от

хотелиерския сектор в България, ми дава основание постигнатите **резултати** в дисертационния труд да бъдат оценени като **значими**. Констатациите и анализите, изследващи условията и факторите за развитие на туризма в общините Троян и Тетевен, както и финансовият анализ на дейността на избрани предприятия от сферата на хотелиерството на територията на двете общини, придават на резултатите **научен и научно-приложен характер**.

4. Оценка на научните и научно-приложните приноси

Научите и научно-приложните приноси в дисертационния труд на Хилда Пешева могат да бъдат обобщени в следните **направления**:

Първо – изведени и обобщени са теоретичните постановки и школите, третиращи същността, класификацията и причините за цикличното развитие на икономиката, в т.ч. и на туризма.

Второ – извършен е анализ и оценка на условията и факторите, определящи развитието на туризма и състоянието на туристическата дейност през последните десет години в общините Троян и Тетевен.

Трето – определени са етапите на жизнения цикъл на основните туристически дестинации в двете общини за изследвания период;

Четвърто – осъществено е емпирично изследване на финансовото състояние на 12 избрани туристически предприятия, на основата на финансово-счетоводните им показатели за период от 7 години;

Пето – приложен е адаптиран модел за финансовия анализ на посочените туристически предприятия в общините Троян и Тетевен.

Посочените **приноси** от докторанта са обобщени по отношение на теорията, методологията и изследователската му работа. Те са **коректно дефинирани** и са негово **лично дело**.

5. Оценка на научните публикации по дисертацията

Докторантът има **3 научни публикации - 2 статии и 1 научен доклад**, свързани с тематиката на дисертационния труд. Едната статия е публикувана в Научното списание „Инфраструктура и комуникации” на факултет „Икономика на инфраструктурата” при УНСС – София, а втората е под печат в Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“, ГГФ, Книга 2 – „География”. Докладът е под печат и е от участие в научно-приложна конференция „Нови инструменти за балансирано развитие на планините”. Научните

публикации доказват, че е налице **задълбочено изследване** на проблемите, третиращи финансовия анализ на дейността на туристическите предприятия.

6. Оценка на автореферата

Представеният **автореферат** е в обем от 39 страници. В него са разкрити най-значимите моменти от дисертационния труд, които отразяват съдържанието му. Авторефератът е структуриран в 4 части – обща характеристика на дисертационния труд, структура и съдържание на дисертационния труд, справка за приносите, списък на публикациите, заедно с декларация за оригиналност. Той **улеснява** четенето и лесното възприемане на съдържанието. Поместената **декларация за оригиналност** потвърждава, че дисертацията е изцяло авторски продукт и че при нейното разработване не са нарушени авторските права на чужди публикации и разработки.

7. Заключение

Общата ми оценка за дисертационния труд, автореферата и представените публикации на докторант Хилда Пешева е **положителна**. Потвърждавам, че те **отговарят** на изискванията на ЗРАС в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Считам, че постигнатите от докторанта резултати имат характер на **научно-приложни приноси** в теорията и практиката на финансовия анализ в туризма, в частност хотелиерския сектор.

С убеденост ще гласувам „ЗА“ присъждането на образователната и научна степен „доктор“, по професионално направление 4.4. „Науки за земята“, научна специалност „География на рекреацията и туризма“ на **Хилда Тодорова Пешева** – редовен докторант в катедра „География на туризма“ към Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

София,
17.02.2017 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Ася Димитрова Пенчева)